

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ตำแหน่งประเภท

วิชาการ

สายงาน

การสุขาภิบาล

ลักษณะงานโดยทั่วไป

สายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่างๆ ที่ปฏิบัติงานทางวิชาการสุขาภิบาล ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ และวินิจฉัยปัญหาทางวิชาการสุขาภิบาล และอนามัยสุขาภิบาล กำหนดนโยบายวางแผนงานและดำเนินงานวิชาการสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพตามแผน วัดและประเมินผลการดำเนินงานสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ การจัดการของเสียและสิ่งปฏิกูลอย่างระบบเบ็ดเสร็จ ในด้านการรวบรวม การขนส่ง การแปรรูปวัสดุเหลือใช้และการกำจัด กำหนดระบบและวิธีการด้านนิเทศ นิเทศ ควบคุมติดตาม ผลและประเมินผลงานสุขาภิบาล และงานวิชาการสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ ศึกษาค้นคว้า วิจัยด้านวิชาการสุขาภิบาล จัดสอน สอน และอบรมด้านการสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ จัดการประชุมและดำเนินการด้านเผยแพร่กิจการทางวิชาการสุขาภิบาล ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและแนะแนวทางวิชาการสุขาภิบาล กำหนด จรรยาบรรณ และสร้างมาตรฐานงานสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ อาจปฏิบัติงานรักษาพยาบาล งานวิชาการควบคุมโรคเพื่อประโยชน์ในการยกระดับมาตรฐานการสาธารณสุขของชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ชื่อตำแหน่งในสายงานและระดับตำแหน่ง

ตำแหน่งในสายงานนี้ประกอบด้วย

นักวิชาการสุขาภิบาล

ระดับปฏิบัติการ

นักวิชาการสุขาภิบาล

ระดับชำนาญการ

นักวิชาการสุขาภิบาล

ระดับชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการสุขาภิบาล

ระดับเชี่ยวชาญ

ก.ธ. กำหนดวันที่ พ.ศ. 2552

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
ชื่อสายงาน	การสุขาภิบาล
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักวิชาการสุขาภิบาล
ระดับตำแหน่ง	ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

1. ด้านปฏิบัติการ

- (1) ดูแลการจัดหาแหล่งน้ำสะอาด การสุขาภิบาลอาหาร และการสุขาภิบาลที่อยู่อาศัย เพื่อตัดวงจรการระบาดของโรค และให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี
- (2) รวบรวมข้อมูลและศึกษาเกี่ยวกับการเกิดโรคและการแพร่กระจาย การเฝ้าระวังและควบคุมการระบาดของโรค การสุขาภิบาลและ สภาพความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อประกอบการวางแผนการสุขาภิบาลที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นของท้องถิ่น
- (3) รวบรวมข้อมูลและจัดทำเอกสารทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการสุขาภิบาล เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารความรู้แก่ประชาชน
- (4) สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชน เครือข่ายประชาชน อาสาสมัคร องค์กรเอกชนต่างๆ มีส่วนร่วมในการดูแลและส่งเสริมคุณภาพสุขาภิบาลในพื้นที่ เพื่อให้ท้องถิ่นซึ่งรับผิดชอบมีสุขาภิบาลที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้
- (5) วิจัยข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาสุขาภิบาลหรืออนามัยสุขาภิบาล หรือระบาดวิทยา รวมถึงตรวจเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการสาธารณสุขชั้นมูลฐาน การเกิดโรคระบาดหรือการจัดการของเสียและสิ่งปฏิกูล เพื่อนำเสนอแนวทางทางแก้ไขและสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนผู้เสียหาย
- (6) ร่วมปฏิบัติงานในโครงการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการสุขาภิบาล เช่น การจัดการขยะมูลฝอย อุจจาระ การจัดการน้ำเสีย การควบคุมพาหะนำโรค เป็นต้นเพื่อปรับปรุงมาตรฐานหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- (7) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติการด้านการสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาการกำหนดนโยบายของผู้บริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป
- (8) ตรวจสอบดูแลความปลอดภัยของอาหารในตลาดสด ห้างสรรพสินค้า โรงแรม โรงเรียน ร้านอาหาร ชุมชน เพื่อควบคุมให้สถานที่และผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัยและปราศจากสารปนเปื้อนหรือเชื้อโรคแก่ผู้บริโภค
- (9) ปฏิบัติงานและควบคุมดูแลการจัดเก็บขยะมูลฝอย การดูแลสิ่งปฏิกูลตามเคหะสถานหรือการรักษาความสะอาดบนพื้นที่สาธารณะ (เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ฯลฯ) เพื่อให้เกิดความสะอาดเรียบร้อยในพื้นที่ซึ่งรับผิดชอบ และไม่มีสิ่งปฏิกูลตกค้างอันเป็นบ่อเกิดแห่งโรคภัย

- (10) ดำเนินการรักษา ส่งเสริมสุขภาพ และควบคุมโรค เช่น การตรวจชันสูตรโรค การตรวจบำบัด และรักษาผู้ป่วยโรคทางเดินอาหาร การส่งเสริมภาวะโภชนาการ การทำลายแหล่งแพร่เชื้อ กำจัดแมลงนำโรค การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคเป็นต้น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบมี สุขภาวะที่ดีตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (11) ศึกษา และติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆ กฎหมาย และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน สุขาภิบาล เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- (12) ปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานและ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุภารกิจที่กำหนดไว้

2. ด้านแผนงาน

- (13) วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

3. ด้านประสานงาน

- (14) ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความ ร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้
- (15) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ สร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

4. ด้านบริการ

- (16) ให้คำแนะนำ ชี้แจงและตอบปัญหาเกี่ยวกับงานจัดการงานสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ แก่ส่วนราชการ หน่วยงานเอกชนและประชาชนทั่วไป เพื่อให้ได้ความรู้และ ข้อมูลที่ต้องการ
- (17) จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น จัดทำสถิติ รายงาน หรือฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเกี่ยวกับงานจัดการ งานสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้สนับสนุนภารกิจของส่วน ราชการ และประโยชน์ในการพิจารณากำหนดและปรับปรุง นโยบาย แผน มาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ เงื่อนไข และกฎหมายที่เกี่ยวกับงานจัดการงานสุขาภิบาล
- (18) ฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้ด้านอาหารปลอดภัยและผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อให้ประชาชนทุก กลุ่มอายุมีความรู้ด้านอาหารปลอดภัยและสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำ รวมถึงสามารถเลือก บริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับปริญญาตรี หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์เน้นวิทยาศาสตร์ สุขาภิบาล วิทยาศาสตร์สาธารณสุข วิทยาศาสตร์อนามัยและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิศวกรรมศาสตร์เน้นทางวิศวกรรมสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม หรือ ทางอื่นๆ ก.ค.กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

1. ความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
2. ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
3. สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
ชื่อสายงาน	การสุขาภิบาล
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักวิชาการสุขาภิบาล
ระดับตำแหน่ง	ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

1. ด้านปฏิบัติการ

- (1) กำหนดและจัดทำ นโยบาย แผนหลัก มาตรฐาน มาตรการ แนวทาง หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ เงื่อนไข กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการสุขาภิบาลการป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการสุขาภิบาลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
- (2) ศึกษาและพัฒนางานจัดการสุขาภิบาลด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม และประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์สุขาภิบาลของพื้นที่
- (3) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการเกิดโรคและการแพร่กระจาย การเฝ้าระวังและควบคุมการระบาดของโรค การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค การสุขาภิบาลของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อวางแผนงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นของท้องถิ่น
- (4) ติดตามและประเมินผลโครงการการส่งเสริมด้านสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ ของประชาชนในพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- (5) จัดทำเอกสารทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ และอุปกรณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการสุขาภิบาลของประชาชน เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารความรู้แก่ประชาชน
- (6) ถ่ายทอดความรู้ในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา เช่น ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงาน วางโครงการ กำหนดหลักสูตรและฝึกอบรม จัดทำคู่มือประจำสำหรับการฝึกอบรมและวิธีใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่ถูกต้อง เป็นต้น เพื่อถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและข้อกำหนด
- (7) วางแผน สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชน เครือข่ายประชาชน อาสาสมัคร องค์กรเอกชนต่างๆ มีส่วนร่วมในการดูแลและส่งเสริมคุณภาพสุขาภิบาลในพื้นที่ เพื่อให้ท้องถิ่นซึ่งรับผิดชอบมีสุขาภิบาลที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้
- (8) ควบคุม ติดตามและดูแลการจัดหาแหล่งน้ำสะอาด การสุขาภิบาลอาหาร การแพร่ระบาดของโรค และการสุขาภิบาล ที่อยู่อาศัย เพื่อตัด วงจรการระบาดของโรค และให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี

- (9) ศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยเกี่ยวกับการเกิดโรคและการแพร่กระจาย การเฝ้าระวังและควบคุมการระบาดของโรค การสุขภาพและ สภาพความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อประกอบการวางแผนการสุขภาพที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นของท้องถิ่น
- (10) วิจัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพหรืออนามัยสุขภาพ รวมถึงตรวจเหตุเดือดร้อน รำคาญอันเนื่องมาจากการสาธารณสุขชั้นมูลฐาน การเกิดโรคระบาดหรือการจัดการของเสีย และสิ่งปฏิกูล เพื่อนำเสนอแนวทางทางแก้ไขและสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนผู้เสียหาย
- (11) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการสุขภาพ เช่น การจัดการขยะมูลฝอย อุจจาระ การจัดการน้ำเสีย การควบคุมพาหะนำโรค เป็นต้นเพื่อปรับปรุงมาตรฐานหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- (12) ควบคุมดูแลการตรวจสอบดูแลความปลอดภัยของอาหารในตลาดสด ห้างสรรพสินค้า โรงแรม โรงเรียน ร้านอาหาร ชุมชน ฯลฯ เพื่อควบคุมให้สถานที่และผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัยและปราศจากสารปนเปื้อนหรือเชื้อโรคแก่ผู้บริโภค
- (13) วางแผน ควบคุม ติดตามและดูแลการจัดเก็บขยะมูลฝอย การดูแลสิ่งปฏิกูลตามเคหะสถานหรือการรักษาความสะอาดบนพื้นที่สาธารณะ (เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ฯลฯ) เพื่อให้เกิดความสะอาดเรียบร้อยในพื้นที่ซึ่งรับผิดชอบ และไม่มีสิ่งปฏิกูลตกค้างอันเป็นบ่อเกิดแห่งโรคภัย
- (14) ดำเนินการรักษาส่งเสริมสุขภาพ และควบคุมโรค เช่น การตรวจชันสูตรโรค การตรวจบำบัด และรักษาผู้ป่วยโรคทางเดินอาหาร การส่งเสริมภาวะโภชนาการ การทำลายแหล่งแพร่เชื้อกำจัดแมลงนำโรค การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบมีสุขภาพที่ดีตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (15) ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่เจ้าหน้าที่ในระดับรองลงมาในสายงาน ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด
- (16) ศึกษา และติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆ กฎหมาย และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสุขภาพ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- (17) ปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุภารกิจที่กำหนดไว้

2. ด้านแผนงาน

- (18) วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานระดับสำนักหรือกอง และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

3. ด้านประสานงาน

- (19) ประสานการทำงานร่วมกันโดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงานหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

- (20) ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในที่มงานหรือบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

4. ด้านบริการ

- (21) ให้คำแนะนำ ตอบปัญหา และชี้แจงในเรื่องเกี่ยวกับงานจัดการสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ ในส่วนที่รับผิดชอบในระดับที่ซับซ้อน หรืออำนาจการการฝึกอบรม หรือถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่หน่วยงานราชการ เอกชน หรือประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการสุขาภิบาล
- (22) พัฒนาฐานข้อมูลหรือระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับงานจัดการสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้สอดคล้องและสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์และมาตรการต่างๆ
- (23) ฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้ด้านอาหารปลอดภัยและผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุมีความรู้ด้านอาหารปลอดภัยและสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำ รวมถึงสามารถเลือกบริโภคอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม
- (24) ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงาน งานด้านจัดการงานสุขาภิบาลแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักวิชาการสุขาภิบาลประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการและ
2. ได้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการหรือที่ ก.ถ.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานวิชาการสุขาภิบาลหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 1 ปี กำหนดเวลา 6 ปี ให้ลดเป็น 4 ปี สำหรับผู้ที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางสาธารณสุขศาสตร์ ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ด้านสาธารณสุขและอนามัย ทางวิศวกรรมศาสตร์เน้นทางวิศวกรรมสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อมหรือทางอื่นที่ ก.ถ. กำหนดว่า ใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้ และกำหนดเวลา 6 ปี ให้ลดเป็น 2 ปี สำหรับผู้ที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางสาธารณสุขศาสตร์ ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ด้านสาธารณสุขและอนามัย ทางวิศวกรรมศาสตร์เน้นทางวิศวกรรมสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อมหรือทางอื่นที่ ก.ถ. กำหนดว่า ใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

1. ความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
2. ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
3. สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
ชื่อสายงาน	การสุขาภิบาล
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักวิชาการสุขาภิบาล
ระดับตำแหน่ง	ชำนาญการพิเศษ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

1. ด้านปฏิบัติการ

- (1) วางแนวทางการศึกษาและพัฒนางานจัดการสุขาภิบาลด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาระบบรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม และประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์สุขาภิบาลของพื้นที่
- (2) พิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพของพื้นที่ และสถานการณ์สุขาภิบาลระหว่างพื้นที่
- (3) วางแผน ควบคุม ดูแลและติดตามการกำหนดและจัดทำ นโยบาย แผนหลัก มาตรฐาน มาตรการ แนวทาง หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ เงื่อนไข กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสุขาภิบาล เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการสุขาภิบาลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
- (4) วางแผน ควบคุม ดูแลและติดตามการวิเคราะห์ปัญหา เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานจัดการสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ งานติดตามตรวจสอบคุณภาพสุขาภิบาล และเรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อเสนอความเห็นให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพสุขาภิบาล การป้องกันควบคุมโรค การส่งเสริมสุขภาพ และถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และเงื่อนไขที่กำหนด
- (5) สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคีและกำหนดมาตรฐานคุณภาพสุขาภิบาลเช่น มาตรฐานคุณภาพน้ำ มาตรฐานคุณภาพอากาศ ฯลฯ เป็นต้น เพื่อนำไปใช้เป็นมาตรฐานในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- (6) วางแผน สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชน เครือข่ายประชาชน อาสาสมัคร องค์กรเอกชนต่างๆ มีส่วนร่วมในการดูแลและส่งเสริมคุณภาพสุขาภิบาลในพื้นที่ เพื่อให้ท้องถิ่นซึ่งรับผิดชอบมีสุขาภิบาลที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้
- (7) วางแผน สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชน เครือข่ายประชาชน อาสาสมัคร องค์กรเอกชนต่างๆ มีส่วนร่วมในการดูแลและส่งเสริมคุณภาพสุขาภิบาลในพื้นที่ เพื่อให้ท้องถิ่นซึ่งรับผิดชอบมีสุขาภิบาลที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้
- (8) ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทาง และควบคุมดูแลการจัดหาแหล่งน้ำสะอาด การสุขาภิบาลอาหาร และการสุขาภิบาลที่อยู่อาศัย เพื่อตัดวงจรการระบาดของโรค และให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี

- (9) ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทาง และควบคุมดูแลการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยเกี่ยวกับการเกิดโรค และการแพร่กระจาย การเฝ้าระวังและควบคุมการระบาดของโรค การสุขภาพและ สภาพความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อประกอบการวางแผนการสุขภาพที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และความจำเป็นของท้องถิ่น
- (10) กำหนดแนวทางแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการสาธารณสุขขั้นมูลฐาน การเกิดโรคระบาดหรือการจัดการของเสียและสิ่งปฏิกูล เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนผู้เสียหาย
- (11) ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทาง และควบคุมดูแลการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการสุขภาพ เช่น การจัดการขยะมูลฝอย อุจจาระ การจัดการน้ำเสีย การควบคุมพาหะนำโรค เป็นต้นเพื่อปรับปรุงมาตรฐานหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- (12) ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทาง และควบคุมดูแลการตรวจสอบดูแลความปลอดภัยของอาหารในตลาดสด ห้างสรรพสินค้า โรงแรม โรงเรียน ร้านอาหาร ชุมชน ฯลฯ เพื่อควบคุมให้สถานที่และผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัยและปราศจากสารปนเปื้อนหรือเชื้อโรคแก่ผู้บริโภค
- (13) วางแผน ควบคุม ติดตามและดูแลการจัดเก็บขยะมูลฝอย การดูแลสิ่งปฏิกูลตามเคหะสถานหรือการรักษาความสะอาดบนพื้นที่สาธารณะ (เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ฯลฯ) เพื่อให้เกิดความสะอาดเรียบร้อยในพื้นที่ซึ่งรับผิดชอบ และไม่มีสิ่งปฏิกูลตกค้างอันเป็นบ่อเกิดแห่งโรคภัย
- (14) ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทาง และควบคุมดูแลการรักษา ส่งเสริมสุขภาพ และควบคุมโรค เช่น การตรวจชันสูตรโรค การตรวจบำบัดและรักษาผู้ป่วยโรคทางเดินอาหาร การส่งเสริมภาวะโภชนาการ การทำลายแหล่งแพร่เชื้อ กำจัดแมลงนำโรค การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบมีสุขภาพที่ดีตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (15) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านงานสุขภาพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร รวมทั้งสอดคล้องตามระบบการควบคุมภายในที่ดี
- (16) ตรวจสอบ ประเมินผล และแก้ปัญหาสุขภาพและการปฏิบัติงานอื่นๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานถูกต้องตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และวิธีการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- (17) พัฒนาและปรับปรุงระบบงานด้านสุขภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบงานที่ตั้งไว้สามารถสนับสนุนส่วนงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานการณ์ปัจจุบัน
- (18) สอนงาน ถ่ายทอดความรู้ หรือถ่ายทอดฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ในระดับรองลงมา ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดหลักการทำงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- (19) ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่เจ้าหน้าที่ในระดับรองลงมาในสายงาน ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด

- (20) ศึกษา และติดตามเทคโนโลยีองค์ความรู้ใหม่ๆ กฎหมาย และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสุขภาพ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- (21) ปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุภารกิจที่กำหนดไว้

2. ด้านแผนงาน

- (22) วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนงาน โครงการของหน่วยงานระดับสำนักหรือกอง มอบหมายงาน แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผลเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

3. ด้านประสานงาน

- (23) ประสานสัมพันธ์กับสมาชิกในทีมงานโดยมีบทบาทในการชี้แนะ จูงใจ ทีมงานหรือหน่วยงานอื่นในระดับกองหรือสำนักเพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้
- (24) ชี้แจง ให้ข้อคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์และเกิดความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน

4. ด้านบริการ

- (25) ให้คำปรึกษาแนะนำ ตอบปัญหา และชี้แจงในเรื่องเกี่ยวกับงานจัดการสุขภาพ ในส่วนที่รับผิดชอบ หรืออำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม หรือถ่ายทอดองค์ความรู้แก่หน่วยงานราชการ เอกชน หรือประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสุขภาพ
- (26) กำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลหรือระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับงานจัดการสุขภาพ เพื่อให้สอดคล้องและสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน และใช้ประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และมาตรการต่างๆ
- (27) ให้คำปรึกษาแนะนำ ในงานด้านการจัดการสุขภาพแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา เช่น ให้คำปรึกษาแนะนำ ในการปฏิบัติงาน วางโครงการ จัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงาน และวิธีใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่ถูกต้อง เป็นต้น เพื่อถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและข้อกำหนด

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักวิชาการสุขภาพประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการและ
2. ได้ดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการหรือที่ ก.ถ.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานวิชาการสุขภาพหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

1. ความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
2. ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
3. สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
ชื่อสายงาน	การสุขาภิบาล
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักวิชาการสุขาภิบาล
ระดับตำแหน่ง	เชี่ยวชาญ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

1. ด้านปฏิบัติการ

- (1) พัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมในการศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสุขาภิบาลด้านต่างๆ และเสนอแนวความคิดการบริหารงานจัดการสุขาภิบาลของพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ของพื้นที่และระหว่างพื้นที่
- (2) ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ ข้อมูลหรือประเด็นปัญหาด้านสุขาภิบาล เพื่อกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทาง ควบคุมดูแลและติดตามการกำหนดและจัดทำ นโยบาย แผนหลัก มาตรฐาน มาตรการ แนวทาง หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ เงื่อนไข กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสุขาภิบาล สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสุขาภิบาล เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการสุขาภิบาลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
- (4) ให้คำปรึกษา กำหนดแนวทาง ควบคุมดูแลและติดตามการวิเคราะห์ปัญหา เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานจัดการสุขาภิบาล งานวิเคราะห์ผลกระทบสุขาภิบาล งานติดตามตรวจสอบคุณภาพสุขาภิบาลและเรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อเสนอความเห็นให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพสุขาภิบาล และถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และเงื่อนไขที่กำหนด
- (5) สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคีและกำหนดมาตรฐานคุณภาพสุขาภิบาลเช่น มาตรฐานคุณภาพน้ำ มาตรฐานคุณภาพอากาศ ฯลฯ เป็นต้น เพื่อนำไปใช้เป็นมาตรฐานในพื้นที่รับผิดชอบ
- (6) วิจัยหรือจัดทำผลงานด้านวิชาการสุขาภิบาล เพื่อให้นวัตกรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศหรือระดับนานาชาติ
- (7) ประยุกต์ใช้แนวทางปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล (Best Practices) ในการกำหนดกลไก กระบวนการ หรือมาตรการการปฏิบัติงานด้านสุขาภิบาล เพื่อมาปรับใช้ในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบ
- (8) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องและให้สามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร และมีประสิทธิภาพสูงสุด
- (9) วางกรอบการจัดทำเอกสารวิชาการ ตำรา ข้อสอบ ทางวิชาการสุขาภิบาล เพื่อประกอบการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง

- (10) ปฏิบัติงานและสนับสนุนงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัดบรรลุภารกิจที่กำหนดไว้

2. ด้านแผนงาน

- (11) วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผน โดยเชื่อมโยงหรือบูรณาการแผนงาน โครงการในระดับกลยุทธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มอบหมายงานแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

3. ด้านประสานงาน

- (12) ประสานการทำงานโครงการต่าง ๆ กับบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรอื่น โดยมีบทบาทในการจูงใจ โน้มน้าวให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้
- (13) ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำ แก่หน่วยงานระดับกองหรือสำนัก รวมทั้งที่ประชุมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นประโยชน์และเกิดความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน

4. ด้านบริการ

- (14) ให้คำปรึกษาแนะนำ วินิจฉัยชี้แจง และตอบปัญหาที่สำคัญด้านการจัดการสุขาภิบาล อำนวยการฝึกอบรมหรือถ่ายทอดองค์ความรู้ แก่หน่วยงานราชการ เอกชน หรือประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสุขาภิบาล
- (15) ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลหรือระบบสารสนเทศด้านการจัดการสุขาภิบาล เพื่อให้สอดคล้องและสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานและใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และมาตรการต่างๆ
- (16) ฝึกอบรมหรือถ่ายทอดความรู้ หรือนิเทศงานให้แก่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พร้อมทั้งเผยแพร่ความรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักวิชาการสุขาภิบาลประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการและ
2. ได้ดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการพิเศษหรือที่ ก.ค.เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานวิชาการสุขาภิบาลหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

1. ความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
2. ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
3. สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่ง